

Dæhlies skidress tålte ikke slitasje

I skisporet holdt Bjørn Dæhlie ut i mil etter mil. Men skidressen som bærer hans navn, har oppsiktsvekkende dårlige sliteegenskaper. Det viser vår omfattende test av skidresser.

tekst GEIR RØED foto KNUT FALCH, SCANPIX

– **DÆHLIE-DRESSEN** er så behagelig, sier Kristin Moe Krohn – og smiler fornøyd.

På Ringkollstua i Ringerike er det en kald og stjerneklar vinterkveld. Kristin og fem andre ivrige skiløpere fra Skiforeningen trosser 15 minus, og holder seg varme med å gå runde etter runde i lysløypa – for å finne den rette skidressen for deg som vil gå søndagstur med familien.

Hver dress blir testet og vurdert

svært kritisk. Etterpå, inne i den varme hytta med gløgg og stekte pølser, fester testerne sine karakterer og kommentarer på skjemaene.

Våre testere ved Ringkollstua elsker de dyre antrekkene fra Swix og Bjørn Dæhlie. Men i laboratoriene til Statens institutt for forbruksforskning (Sifo) og det svenske firmaet IFP research, avdekkes det store svakheter med de to dressene.

Siden laboratorietestene teller

mer for slutt karakteren enn den praktiske testingen (se tabellen), fører det til at Swix og Dæhlie ikke blir suverene testvinnere. Heller tvert imot.

Røk etter 6000 omdreininger

Dressen som bærer navnet til vår mangedobbelte OL- og VM-vinner, får flere delkarakterer under middels. På slitasjestyrke faller den helt igjennom.

Forskerne har testet fire stoff-

prøver fra den delen av skidressen som anses som mest utsatt for slitasje; nemlig rumpa.

Stoffprøvene plasseres i en maskin, og så måler forskerne hvor lang tid det tar før to av trådene ryker. På Dæhlie-dressen brakk trådene etter 6000 omdreininger på alle fire forsøk. Den mest slitesterke dressen, Swix, tålte mer enn 200 000 omdreininger.

– Dæhlie-dressen virker slitesterk når du kjenner på den, sier forskningsleder Ingun Grimstad Klepp på Sifo.

– Men testene våre viser altså noe annet. Jeg mener det virker lite gjennomtenkt å velge stoff med så dårlige sliteegenskaper som dette.

Grimstad Klepp kan ikke konkretisere hvor mye dårligere Dæhlie-dressen er i forhold til de andre i praktisk bruk. Men hun sier:

– Det er stor sjanse for at kunden blir misfornøyd med en så dårlig slitasje.

Dæhlie bekymret

Bjørn Dæhlie er dypt involvert i produksjonen og markedsføringen av klærne som bærer hans navn. Han forklarer de dårlige resultatene på slitestyrke slik:

– Kundene vil gjerne ha et gammeldags preg på stoffet. Derfor er overflaten mattet ned, og fibrene er slipt, sier Dæhlie.

Skikongens produsent, Bernt Lund i firmaet Odlo international, vedgår i en e-post til Forbruker-rapporten, at stoffet er svakt.

– Den svakt slitte stoffoverflaten forringer og svekker egenskapene for vann- og smussavstøting samt garnets styrke. Dette er en avveining gjort i samråd med våre største kunder, som ønsker et mykt og nostalgisk utseende, skriver Lund.

Han og Bjørn Dæhlie hevder begge at det knapt har vært reklamasjoner på stoffet i skidressene. Likevel vil Dæhlie nå forsøke å forbedre kvaliteten.

– Ja, jeg vil gripe fatt i dette nå. Jeg er ikke tilfreds med at vi kommer så dårlig ut i testen, sier Dæhlie.

Bjørn Dæhlie-klærne selges i 13 land, og ifølge Odlo international, er merkevaren i positiv utvikling. Klærne brukes av blant annet

Adidas XC Training ble best i test. Skidressen puster bra og har ingen store svakheter.

det norske skiskytterlandslaget og av langrennsløperen Kristen Skjeldal. Negative testresultater som dette kan få store konsekvenser.

Noen dager senere er Dæhlie på telefonen igjen – denne gang fra det sveitsiske kontoret til fabrikanten Odlo. Dæhlie og Bernt Lund har gått grundig gjennom testresultatene for Dæhlie-dressen, og Dæhlie vil gjerne understreke nok en gang at de oppsiktsvekkende resultatene på slitasje nå blir grundig gått gjennom.

– Vi vil være best både på kvalitet og pris, og tilby markatraveren det beste. Derfor vil vi nå foreta egne tester. Ting kan tyde på at vi har gått på akkord med stoffet for å få dette nostalgiske preget, sier Dæhlie. Han hevder også at dressen vi har testet, er den eneste Bjørn Dæhlie-dressen med nostalgisk preg.

– De andre har et annet og mer slitesterkt stoff, sier Dæhlie.

– Pust viktigere

Tilbake til Ringkollen denne klare og kalde vinterkvelden.

Våre testere i praktisk bruk er rutinerne folk som har lang erfaring i å skille dårlig og godt skiutstyr. Til sammen går de rundt 8000 kilometer på ski i skisesongen. Den mest ivrige, Vigdis Jynge, forteller at hun aldri går under 15 mil i helgen. Det er tre femmiler, det!

KJØPSRÅD

Sjekkliste når du skal handle dyre sportsklær:

- Undersøk vaskeanvisningene. Dette er klær du skal være fysisk aktiv i, og vask i 30 grader er ikke nok! Klærne bør helst tåle vask på 60 grader, og minst 40 grader. Polyester, nylon/polyamid og andre kunstfibre kan tåle 60 grader. Unntaket er akryl, som ikke bør vaskes på mer enn 30 grader. Klær med akryl blir ofte nuppete, og de mister lett fasongen. Ull blir rent på 40 grader.
- Bomull brukes mye i sportsklær. Men bomull transporterer ikke bort svetten, og må vaskes på 60 grader for å bli rent. Derfor er blanding av bomull og akryl eller ull den dårligste løsningen.
- Unngå å kjøpe sportsklær som ikke kan vaskes! Ja, det finnes faktisk! I fjor fortalte Forbruker-rapporten om en lue og et svettebånd av merket Phenix som ikke tålte vask.
- Sjekk om sømmene er like elastiske som materialene i plagget, og om knappene er godt festet. Glidelåsen er et kritisk punkt. Er den solid?
- Blås på stoffet. Da kjenner du hvor mye av luften som går gjennom plagget. I et varmt treningsstudio er det greit med luftige plagg. På fjellet må det være tett.
- Sjekk om det er reflekser.
- Prøv tøyet før du kjøper det!

Kilde: Forbrukerrådet og Statens institutt for forbruksforskning

Smilene er brede etter turene med Dæhlie og Swix på kroppen.

– Behagelig, sier Kristin Moe Krohn om Dæhlie-dressen, samtidig som Ole Lien Andersen kommer inn etter sin testtur i Swix.

– Suverent antrekk, smiler han fornøyd.

Det langt billigere antrekket fra Norheim, som er G-sport og Intersports eget merke, får negativ omtale av flere av testerne.

– Dette er ikke et skiantrekk, skriver Ole Lien Andersen på sitt skjema, etter runden i skogen med dressen fra Norheim.

Totalt seks dresser er testet i laboratorium. Fem av disse er også testet praktisk på Ringkollen. Ingen av dressene får en total karakter over middels.

Best i test er Adidas, selv om den har mange svakheter. Billigmerket Norheim kommer på andreplass.

Dressen fra Swix kommer på tredje. Den har flere forskjellige stofftyper. Det ene stoffet, som er på deler av ryggen, underarmene og på sidene, er overhodet ikke vannavstøtende.

– Vannet renner faktisk tvers gjennom, sier Ingun Grimstad

► Klepp – og stiller et stort spørsmålstegn ved hvorfor Swix velger et så lite vannavstøtende stoff.

Produktansvarlig i Swix, den tidligere langrensløperen Britt Pettersen Tofte, har svaret:

– Denne skidressen er ekstremt pustende, og vi prioriterer det fremfor vannavstøtende kvalitet, sier hun.

Men på den skriftlige informasjonen som henger på produktene, blir kundene lovet vannavvisende egenskaper.

– Stoffet har unike egenskaper. Det er vannavvisende, vindavvisende og pustende, skriver Swix på de små lappene med produktinformasjon.

Alle dressene får dårlig karakter på vannavstøtende evne. Også Bjørn Dæhlie-dressen. Dæhlie selv mener at skidresser ikke skal være vannavstøtende:

– Etter min mening skal ikke skidresser være vanntette. Er det helt tett, blir du våt også når det ikke regner, fordi svetten og

kroppsvarmen ikke kommer ut, forklarer Dæhlie.

Ved siden av slitastjen på Dæhlie-dressen og den dårlige vannavstøtende evnen spesielt på Swix-dressen, er det ytterligere ett punkt Statens institutt for forbruksforskning er overrasket over: Vaskeanvisningen på Swix-dressen. På vaskelappene står det at jakken kan vaskes på 40 grader, mens buksen bare kan vaskes for hånd – i maksimalt 30 grader!

– Det er jo kaldt vann, og svett

sportstøy vil da ikke bli rent, sier Ingun Grimstad Klepp.

Britt Pettersen Tofte i Swix, beklager vaskeanbefalingene, og forklarer at den italienske produsenten har undermerket – for sikkerhets skyld.

– Men dette vil bli rettet opp, for både vi og den italienske produsenten mener at tøyet både tåler og krever 40 graders temperatur.

På vaskelappen til Swix-buxsa, står det at buksa bare kan vaskes for hånd. Det holder ikke for sportsutstyr!

Adidas XC Training

139943/139940

Pris: Jakke 899 kr/bukse 649 kr
Testvinner – men bare med middels total karakter.

Skidressen er dyr, og er heller ikke favoritten til våre testere på Ringkollstua.

– Adidas er ingen skidress. Den var ikke varm nok, sa en av testerne, Sverre Larsen.

Dressen får også under middels på to av laborietestene. Men den har best pusteevne, og ingen store svakheter.

Norheim

134 – 22

Pris: 599 kr

Dette er skidressen du bør kjøpe, dersom du også tenker økonomi. Norheim-dressen er suverent billigst. Prisen er bare en brøkdel av prisen på de dyreste dressene.

Men Norheim fikk jumboplassen på den praktiske testen. Du bør også se på noen reflekser. Skidressen har nemlig ikke en eneste refleks!

Swix

12721/23541

Pris: Jakke 1299kr/bukse 999 kr

Ville vært testvinner, hadde det ikke vært for den elendige vannavstøtende evnen – samt vaskeanvisningene.

Tre av våre seks testere likte denne dressen best. Dessuten er den svært slitesterk. Godt med reflekser har den også.

Fabrikant / model	Veiledende pris	Passform (5 %)	Lommer, luftemuligheter og reguleringer (5 %)	Varme-egenskapene (5 %)	Dressene i praktisk bruk (10 %)	Total karakter praktisk test (25 %)	Vannavstøtende evne (15 %)*	Rivestykke (10 %)	Luftgjennomtrengelighet (10 %)	Slitestykke (10 %)*	Pusteevne (15 %)	Total karakter laboratorietest (60 %)	VaskEANvisning (10 %)	Refleksjer (5 %)	Total karakter (100 %)	
Adidas XC Training 139943/139940	899 kr/jakke 649 kr/bukse	3	3	2	3	3	2	2	3	4	5	3	4	2	3	Middels
Norheim 134 - 22	599 kr/sett	3	3	2	2	2	2	2	4	3	4	3	2	1	3	Middels
Swix 12721/23541	1299 kr/jakke 699 kr/bukse	4	4	3	4	4	1	4	3	5	4	2	1	5	2	Under middels
Craft Quick Wick	1099 kr/sett	4	3	3	4	4	1	3	3	3	4	2	4	3	2	Under middels
Bjørn Dæhlie	999 kr/jakke	4	4	4	4	4	2	2	3	1	4	2	4	3	2	Under middels
Marka jakke/bukse Skiforen.	799 kr/bukse															
Markadress	665 kr/sett	Ikke testet i praktisk bruk					1	2	4	4	2	2	2	2	1	

Vi tester skidresser

* Forbruker-rapporten ⑤ = svært bra! ④ = bra ③ = middels ② = under middels ① = dårlig! ① = best i test

* Begrensende faktor. De skidressene som har fått laveste karakter (1) på en av laboratorietestene, er trukket en hel karakter i total karakteren. Årsaken er at de tre erner representerer til dels et stort avvik fra de andre karakterene.

Forbruker-rapportens produkttester finner du på www.forbrukerportalen.no

Craft Quick Wick

Pris: 1099 kr

Godt likt av testerne.

Har i likhet med Swix dårlig vannavstøtende evne, og blir trukket hardt for det. Men den slipper på langt nær inn så mye vann som Swix.

Bortsett fra på dette punktet, får den ingen delkarakterer under middels.

Bjørn Dæhlie

Marka jakke/Marka bukse

Pris: Jakke 999 kr/bukse 799 kr

Den er dyr, og den har altså svært dårlig slitestykke. Den fikk ikke en eneste toppkarakter i laboratorietestene.

Men dressen fikk hårfint høyes-te karakter under den praktiske testen, og er altså en favoritt blant de ivrigste markatraverne.

Skiforeningens

Markadress

Pris: 665 kr

Dette er Skiforeningens eget merke, og av habilitetshensyn har vi ikke tatt den med i praktisk test.

Men den er testet i laboratoriet, og der får den lavest karakter. Ingen reflekser, dårlig vannavstøtende evne og både rivestykke og pusteevne under middels. En «mandagsdress» som Skiforeningen ikke bør være stolte av.

test fakta

PRODUKTER

Vi har testet seks av de mest-salgende skidressene på det norske markedet. Dressene som er testet, er beregnet for marka- og fritidsbruk, – ikke til konkurranser.

SAMARBEID

Testen er gjort i samarbeid med Skiforeningen og Statens institutt for forbruksforskning (Sifo). Skiforeningens representanter har testet skidressene i praktisk bruk, mens Sifo har foretatt laboratorietester. Deltesten av vann-dampgjennomgang er gjort av IFP research i Sverige.

GJENNOMFØRING

Laboratorietestene er gjort i oktober–november 2002, mens den praktiske testen ble gjort på Ringkollen i Buskerud 11. november.

HVA ER TESTET

I den praktiske testen ble skidressene vurdert for hvordan de er i praktisk bruk. Blant annet ble varmeegenskapene, passformen og antallet lommer, luftemuligheter og reguleringer vurdert. I laboratoriet er skidressene testet for vannavstøtende evne, rivestykke, hvor mye vind som går gjennom skidressene og inn mot kroppen, slitasje, om det har blitt dimensjonsforandring ved vasking, samt vandampgjennomgang – hvor godt dressene puster. I tillegg har forskerne gransket vaskEANvisningene og reflekserne på jakkene.

KARAKTERGIVNING

Karakterene er vektet etter det enkelte parameterets betydning. De skidressene som har fått laveste karakter på en av laboratorietestene, er trukket en hel karakter i total karakteren. Karakterskalaen går fra 1 (dårligst) til 5 (best)

LEVERANDØRER

Adidas Norge, tlf: 61 13 65 00
Skiforeningen/Eurotex Promotion, tlf: 23 22 81 80
Bjørn Dæhlie/Bona Ratio Sport AS, tlf: 23 33 38 00
Craft, tlf: 23 00 51 61
Norheim, tlf: 23 35 85 00
Swix, tlf: 61 22 21 00